

Panagusar iti tayum (Indigo) kas ganagan [Panagabuno]

Pakauna

Ti tayum (*Indigofera tinctoria L.*) ket maysa a mula a makaited iti nitroheno (kapadpada nati balatong, utong ken dadduma pay). Immuna a nausar iti tayum ditoy Pilipinas kas pagtina ngem us-usaren dagiti mannalon itan a kas ganagan a maiyarado kasanguanan ti panagraep.

Tayum kas ganagan

Dagiti Benepisio iti Panagusar ti Tayum kas Ganagan

1. Pasayaatenna ti kinataba iti daga
2. Nasaysayaat ti panagdakkel ti pagay ken ad-adu a apit
3. Nangatngato ti ganansia ken basbassit ti magastos iti kada kilo ti maapit
4. Basbassit ti mausar a komersial a ganagan
5. Saan a makaapektar ti apit dagiti kadduana a mula iti talon
6. Sepsepen ti tayum ti nabati a nitroheno iti talon tapno saanen daytoy a bumaba a mangkontaminar ti danum iti uneg ti daga

Addang iti Panangpatanor ti Bin-I a Tayum

1. Isako dagiti bukel, itabnaw iti agburburek a danum iti iti las-ud ti 1 a minute ken iyuper ti walo nga oras.
2. Iwaras dagiti bukel iti nadam-eg ken nasayaat ti pannakaisagana a talon. Kasapulan iti 10 kilo a bukel iti kada ektaria (saan nga imula dagiti nangisit a bukel).
3. Sigud a sibugan kalpasan a maimula. Uliten a padanuman nu addan 3-4 pulgada ti katayag dagiti mula. Saan nga agaplikar iti abono wenno insektisidio agingga a maapit ti bukel.
4. Burasen dagiti bunga ti tayum 3½ - 4 a bulan kalpasan a naimula. Kaadduan a mannalon ket putdenda ti mula. Kalpasan maibilag na, taltalen daytoy tapno maisina dagiti bukel.
5. Idulin ti bin-i iti sako, bote, wenno plastik.

Kasano nga Igamer/Iyarado ti Tayum a kas Ganagan?

1. Urayen nga adda naan-anay a padanum iti talon.
2. Putden dagiti tayum wenno paiddaen dagiti mula babaen iti panagusar iti palpal/suyod.
3. Araduen a nasayaat ti talon tapno maigamer a naimbag ti tayum iti daga. Aramiden daytoy bayat iti pannakaisimpa iti talon a pagraepan.
4. Raepan a sigud ti talon 3-5 nga aldaw kalpasan ti pannakaigamer iti tayum.

Source: Rice Technology Bulletin No. 39. Philippine Rice Research Institute. ©2001

Content

Reviewed by:

Wilfredo Collado

Language

Translated by:

Dr. Sixto R. Pascua Jr.

Gloria C. Bulao

Glenn de Peralta

Ligaya Barroga

Benjamin Pajarillo

Meljoy Gappi

Editors:

Bethzaida M. Catudan

Leah May dC. Tapeç

Maribel B. Alupay

Reynold M. Caoili